

Knelpunten voor Jonge Boeren

INHOUD

- 01 Introductie
- 02 Financiering en Grond
- 03 Sociaal en Maatschappelijk
- 04 Beleid en Systeem

Zonder Jonge Boeren geen transitie

- **Allemaal dezelfde problemen, maar niet dezelfde oplossingen**
 - Diversiteit
- Een bedrijf overnemen is een **proces van jaren**, ook boven de 40 wordt nog gewerkt aan bedrijfsovername
- Tegen **een kloof** aanlopen
- Nodig om **bruggen te bouwen** met elkaar

Grond en Financiering

Jarno Benschop

Knelpunten Grond en Financiering

- Toegang tot grond en eigendom
- Pacht en erfpacht
- Afwaardering van grond
- Financieringsdruk en investeringslast

Beleidssuggesties Grond en Financiering

- Herzie het pachtsysteem
- Voorrang voor jonge boeren
- Ondersteun alternatieve financieringsvormen
- Ontwikkel garantstellingsfonds / vestigingssteun
- Creëer flexibiliteit in hypotheken
- Versterk grondbeleid bij VAB-trajecten

Sociaal en Maatschappelijk

Mijke van der Laan en Shanna de Groot

Knelpunten Sociaal en Maatschappelijk

- Structurele overbelasting & regeldruk
- Financiële onzekerheid & gebrek aan vertrouwen
- Generatieverschillen & vernieuwing
- Afnemende maatschappelijke waardering
- Impact op leefbaarheid platteland

Beleidssuggesties Sociaal en Maatschappelijk

- Versterk plattelandscoaches
- Behoud agrarische bestemming
- Investeer in intergenerationele netwerken
- Vergroot maatschappelijke waardering
- Stimuleer aandacht voor voedselproductie
- Herstel vertrouwen in de overheid

Beleid & Systeem

Marja Fokker

Knelpunten Beleid en Maatschappelijk

- Beleid sluit niet aan bij praktijk
- Regelgeving is complex
- Subsidies creëren afhankelijkheid
- Onzekerheid rond vergunningen

Beleidssuggesties Beleid en Maatschappelijk

- Versnel **vergunningverlening** samen met het Rijk; verwijder blokkades
- Ontwikkel **duidelijk, haalbaar en regionaal afgestemd beleid**
- Neem **voedselzekerheid** als uitgangspunt in beleid
- Organiseer **structurele dialoog** tussen jonge boeren en ambtenaren
- **Herzie definitie 'jonge boer'** → focus op *duurzame, toekomstgerichte ondernemer*
- Maak **subsidies en fiscale regelingen eenvoudiger & gericht op stimuleren**